

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

NOTA

(Z)140424-CDC-1327

over

*“het ontwerp van de proceduremodaliteiten voor
de aanleg van strategische reserves”*

opgesteld met toepassing van art. 7 *quinquies*, §1, van
de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie
van de elektriciteitsmarkt

24 april 2014

INHOUDSOPGAVE

- INLEIDING 4
- I. CONTEXT 5
- II. ALGEMENE OPMERKINGEN..... 6
- III. PUNCTUELE OPMERKINGEN 7

SAMENVATTING

Met toepassing van artikel *7quinquies*, §1, van de elektriciteitswet dienen de proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserve door de netbeheerder bepaald te worden na raadpleging van de netgebruikers, de CREG en de Algemene Directie Energie.

De voorliggende nota van de CREG bevat een aantal algemene en punctuele opmerkingen op het ontwerp van de procedure voor de aanleg van strategische reserves voor de winterperiode 2014-2015.

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna “CREG”) onderzoekt, met toepassing van artikel 7*quinquies*, §2, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna “de elektriciteitswet”) een ontwerp van de proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserve. De proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserve dienen, overeenkomstig artikel 7*quinquies*, §1, van de elektriciteitswet, door de netbeheerder bepaald te worden na raadpleging van de netgebruikers, de CREG en de Algemene Directie Energie.

Op 4 april 2014 ontving de CREG, in het kader van voornoemde raadpleging, een e-mail van Elia gericht aan de leden van de ISR-TF (Implementation of Strategic Reserves Taskforce), opgericht binnen de Elia Users’ Group, met als bijlage een ontwerp van de procedure voor de aanleg van strategische reserves voor de winterperiode 2014-2015 (hierna “het ontwerp van proceduremodaliteiten”). Op 7 april 2014 ontving de CREG eveneens een brief met als bijlage een papieren versie van de proceduremodaliteiten. Het ontwerp van proceduremodaliteiten werd eveneens op de website van Elia gepubliceerd.

De voorliggende nota heeft tot doel de voornaamste bekommernissen van de CREG weer te geven met betrekking tot het ontwerp van proceduremodaliteiten. De nota bestaat uit 3 delen. Een eerste deel herneemt kort de context waarin de strategische reserve wordt aangelegd. Het tweede deel geeft enkele algemene opmerkingen op het ontwerp van proceduremodaliteiten. Het derde deel omvat de belangrijkste inhoudelijke opmerkingen en bedenkingen, soms aangevuld met suggesties voor verbetering.

Deze nota werd goedgekeurd door het Directiecomité van de CREG op 24 april 2014.

I. CONTEXT

1. Anticiperend op de invoering van een mechanisme van strategische reserves heeft Elia in februari 2014 binnen de Elia Users' Group een "Implementation of Strategic Reserves Taskforce" opgericht (hierna "ISR-TF"). Het doel van de ISR-TF is om marktpartijen te informeren en te raadplegen over diverse aspecten van de strategische reserves. Alle informatie met betrekking tot de ISR-TF wordt gepubliceerd op de website van Elia.

2. Als laatste stap in de uitvoering van het "Plan Wathelet" dat op 5 juli 2013 door de regering werd aangenomen, voorziet de wet van 26 maart 2014 tot wijziging van de elektriciteitswet¹ de invoering van een mechanisme van strategische reserves (hierna "wet van 26 maart 2014"). De strategische reserves hebben tot doel een bepaald niveau van bevoorradingszekerheid in elektriciteit te garanderen tijdens de winterperiodes.

3. Overeenkomstig artikel 6, §2, van de wet van 26 maart 2014, sluiten de Algemene Directie Energie, de netbeheerder en de CREG zo spoedig mogelijk een akkoord over de planning van implementering voor 2014 van de verschillende stappen voorzien in de artikelen *7bis* tot *7septies* van de Elektriciteitswet. Deze planning, die mag afwijken van de in de wet vastgestelde termijnen, werd gepubliceerd op de websites van de netbeheerder en van de CREG op 24 maart 2014².

4. Artikel 1, §1, van het ministerieel besluit van 3 april 2014 geeft aan Elia de instructie om een strategische reserve aan te leggen voor een periode van drie jaar vanaf 1 november 2014 en voor een volume van 800 MW. De offertes inzake vraagbeheer worden, volgens artikel 1, §2, van het voornoemde ministerieel besluit, echter voor een periode van één jaar gecontracteerd.

5. Art. 7quinquies, §1, van de elektriciteitswet stelt dat de netbeheerder na raadpleging van de netgebruikers, van de CREG en van de Algemene Directie Energie de proceduremodaliteiten voor de aanleg van de strategische reserves dient te bepalen. De voorliggende nota bevat de bedenkingen van de CREG over het ontwerp van Elia voor de procedureregels voor de aanleg van strategische reserves.

---

¹ Wet van 26 maart 2014 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, *B.S.* van 1 april 2014

² Het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt werd immers reeds op 13 maart 2014 in de plenaire vergadering van de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd.

II. ALGEMENE OPMERKINGEN

6. De CREG stelt vast dat het ontwerp van de procedureregels die ter raadpleging wordt voorgelegd in het Engels werd opgesteld. Het finale document dient evenwel, zoals door Elia zelf aangegeven in het begeleidend schrijven van 4 april 2014, in het Nederlands en het Frans te worden opgemaakt.

7. Het ontwerp van procedureregels is, zoals de titel³ aangeeft, geldig voor de procedure in 2014. De CREG meent dat de keuze van Elia om enkel procedureregels voor 2014 te voorzien gerechtvaardigd is. De strategische reserves zijn immers een nieuw product dat wellicht in de volgende jaren nog zal evolueren. Indien er voor de winterperiodes na 2014-2015 opnieuw strategische reserves dienen te worden aangelegd, is een nieuwe raadpleging over de procedureregels ten gepaste tijde noodzakelijk.

8. Het ontwerp van de procedureregels beschrijft naast de regels voor de aanleg van de strategische reserves eveneens verschillende aspecten die betrekking hebben op de werkingsregels van de strategische reserve. De werkingsregels dienen echter, overeenkomstig art. 7septies, §1, van de wet aan de CREG te worden voorgelegd ter goedkeuring. Bijgevolg maken de werkingsregels het voorwerp uit van een afzonderlijke beslissing die de CREG nog moet nemen. Volgens de overeengekomen kalender voor 2014 worden de werkingsregels tegen 25 april 2014 ter goedkeuring overgemaakt aan de CREG en dient de CREG hierover tegen 6 juni 2014 een beslissing te nemen. De CREG zal in de voorliggende nota hoofdzakelijk haar belangrijkste opmerkingen geven met betrekking tot de procedureregels voor de aanleg van de strategische reserve. Over de aspecten die betrekking hebben op de werkingsregels kan de CREG geen definitieve uitspraak doen gezien zij niet beschikt over het geheel van de werkingsregels.

9. In hoofdstuk 2.1. van het voorstel wordt verwezen naar de werkingsregels die ter goedkeuring aan de CREG dienen voorgelegd te worden. Het is evenwel belangrijk dat de markspelers zich bewust zijn van het feit dat dit ontwerp van procedureregels eveneens aspecten bevat die nog ter goedkeuring aan de CREG dienen voorgelegd te worden en bijgevolg niet als definitief kunnen beschouwd worden. Hoewel de meeste actoren zich

---

³ "PROCEDURE FOR CONSTITUTION OF STRATEGIC RESERVES
Applicable for the 2014 tendering"

hiervan bewust zijn lijkt het de CREG aangewezen om een duidelijke disclaimer hieromtrent in te voegen.

10. In het ontwerp van procedureregels wordt vaak verwezen naar de “general terms & conditions for ancillary services”. De CREG is van mening dat strategische reserves niet als ondersteunende diensten voor de netbeheerder kunnen aanzien worden, en dat er bijgevolg best algemene voorwaarden voor strategische reserves gedefinieerd worden (die eventueel deels gelijkaardig zijn aan deze voor de ondersteunende diensten).

III. PUNCTUELE OPMERKINGEN

11. In hoofdstuk 2.1. stelt het ontwerp van proceduremodaliteiten dat de door de netbeheerder opgelopen kosten voor het beheer en de ontwikkeling van de strategische reserves in de transmissietarieven zullen worden geïntegreerd. Dit strookt niet met de wettelijke bepaling in art. 7octies van de elektriciteitswet.

12. In hoofdstuk 2.5. stelt het ontwerp van proceduremodaliteiten de hiërarchie van de documenten als volgt vast in geval van mogelijke interpretatie of tegenspraak:

- Wetten en regelgeving
- Deze procedure voor aanleg van de strategische reserves
- De ondertekende SDR/SGR contracten tussen Elia en de aanbieders
- De General terms & Conditions voor ancillary services

De CREG meent dat de werkingsregels die aan de CREG ter goedkeuring dienen te worden voorgelegd, voorrang moeten hebben op de procedureregels voor aanleg van de strategische reserves. Het ontwerp van procedureregels voorziet immers aspecten die behoren tot de werkingsregels. Het kan dan ook niet de bedoeling zijn dat er via de procedureregels wordt afgeweken van de werkingsregels voor de strategische reserves.

13. Het ontwerp van proceduremodaliteiten voorziet in 2 producten :

- SDR : strategische reserves geleverd via vraagbeheer
- SGR : strategische reserves geleverd via productiecentrales.

De CREG begrijpt dat er redenen, zoals de beperkte ervaring en kennis met betrekking tot de karakteristieken van vraagbeheer, zijn om de strategische reserves in 2 producten te verdelen, maar wenst toch te benadrukken dat er zoveel mogelijk moet gestreefd worden om

de concurrentie te bevorderen tussen de verschillende aanbieders van strategische reserves.

14. In het hoofdstuk 3. Definities is het aangewezen de term “remuneration” te verduidelijken, of zelfs op te splitsen in de verschillende soorten vergoedingen. Deze term wordt immers vaak gebruikt om de hoogte van de boetes te bepalen. Er mag geen verwarring kunnen ontstaan over welke vergoeding het telkenmale gaat.

15. In de tweede alinea van hoofdstuk 4 wordt gesteld dat Elia de strategische reserves zal contracteren om een vooraf bepaald niveau van bevoorradingszekerheid te garanderen. De CREG meent dat echter Elia enkel die hoeveelheden mag contracteren om de volumes die door de Minister werden opgedragen te garanderen, rekening houdend met de beschikbaarheid van de aangeboden volumes.

16. Hoofdstuk 4.1. van het ontwerp van procedureregels stelt dat Elia een “competitive negotiated tendering” procedure zal organiseren. De CREG begrijpt het nut om voor een onderhandelde procedure te kiezen, maar meent dat alle kandidaten die wensen capaciteit aan te bieden voor de strategische reserves aanbieden op een transparante en niet-discriminerende manier moeten behandeld worden. Daarom dient er volgens de CREG feedback gegeven te worden aan de marktpartijen over welke aspecten er onderhandeld werd.

17. De laatste alinea van hoofdstuk 4.2. (“Contract Notice”) stelt dat indien een kandidaat ontoelaatbaar verklaard wordt, hij daarvan elektronisch verwittigd wordt. In het kader van de opdracht die de CREG toegewezen werd inzake de beoordeling van de al dan niet manifeste onredelijkheid van de offertes, wenst de CREG hier ook van op de hoogte gesteld te worden.

18. In hoofdstuk 4.2.1. “Toelatingsprocedure” worden een aantal voorwaarden gesteld voor de kandidaten die wensen deel te nemen aan de Strategische reserves. De CREG stelt de vraag wat de impact is van indien een kandidaat één van deze voorwaarden niet zou vervullen. Gezien het belang van de strategische reserve in het kader van de bevoorradingszekerheid, lijkt het voor de CREG aangewezen om voor elke toelatingsvoorwaarde, de noodzaak ervan af te wegen tegenover het belang van de strategische reserves. De CREG stelt zich de vraag waarom het niet voldoende is dat producenten een CIPU-contract kunnen voorleggen.

19. In hoofdstuk 4.2.1. “toelatingsprocedure” wordt onder 7b vermeld dat de kandidaat een geschreven verklaring dient op te maken dat de aandeelhouders of zij die controle

uitoefenen de contractuele verplichtingen zal waarborgen. De CREG meent dat, indien deze voorwaarde behouden blijft, de kandidaat een dergelijke verklaring dient aan te leveren maar dat de verklaring zelf dient opgemaakt te worden door zij die de waarborgen leveren, zijnde de aandeelhouders of zij die controle uitoefenen.

20. In hoofdstuk 4.2.2. "Certificatie van SGR" wordt verwezen naar 3 categorieën gedefinieerd in art.7quinquies, §2. Gezien art.7quinquies vier categorieën definieert, stelt de CREG voor om hier te verduidelijken dat het om de categorieën onder 2°, 3° en 4° gaat.

Onder "Important Notice" verdient het tweede puntje enige verduidelijking.

21. In hoofdstuk 4.2.3. "Certificatie van SDR" lijken de 3 criteria die dienen aan te tonen dat het piekverbruik hoog ligt tijdens de 3 voorbije winters heel beperkend te zijn. Gezien het hier een product betreft dat gedurende relatief korte tijd geactiveerd kan worden (4 à 12 uur) tijdens vooral het piekverbruik, vraagt de CREG zich af waarom ook strenge criteria worden toegevoegd die buiten de piekperiode gelden. De CREG meent dat hier minstens enige verduidelijking en motivering nodig is of dat de voorwaarden moeten versoepeld worden om onnodige drempels te vermijden.

22. In hoofdstuk 4 van zijn de maximale notificatietermijnen voor SDR en SGR licht verschillend (respectievelijk 5uur en 5uur + 30'). De CREG stelt zich de vraag of deze maximale termijnen verschillend moeten zijn. De CREG meent dat wat betreft de activatie, beide producten op eenzelfde moment dienen te worden geëvalueerd.

23. In hetzelfde hoofdstuk 4.3.1. wordt ook gesteld dat de aanbieders van productiecapaciteit moeten vermelden onder welke voorwaarden de eenheid kan geactiveerd worden buiten de winterperiode(s). Gezien dit verder gaat dan het wetgevend kader, meent de CREG dat hier dan ook expliciet dient te worden vermeld dat deze voorwaarden de toewijzing van de te contracteren strategische reserves niet zal beïnvloeden.

24. In hetzelfde hoofdstuk 4.3.1. wordt de reservering van SGR uitgedrukt in €/MWh. De berekening ervan is niet geheel duidelijk voor de CREG. Een formule zou dit kunnen verduidelijken.

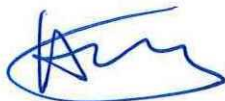
25. In hetzelfde hoofdstuk 4.3.1. worden ook "prolongation costs" voorzien. De CREG merkt op dat hier geen brandstofcomponent in rekening wordt gebracht. Verder wordt deze kost ook niet meegenomen in de berekening van de totale kost die zal bepalen of de aanbieder al dan niet weerhouden wordt.

26. Inzake de boetes en de plafonnering van de totale boete voor SGR in hoofdstuk 4.3.1., blijven een aantal onduidelijkheden in de tekst. Wordt de boete voor een teveel of een tekort aan geleverde energie ook aangerekend tijdens de “ramp-up” en “ramp-down” period? Door de boete te laten afhangen van de “remuneration” (wellicht wordt hier de vergoeding bedoeld voor de reservering; het is aangewezen om deze term in de volledige tekst duidelijk te definiëren).

27. In hoofdstuk 4.3.2. wordt er voor SDR een maximaal aantal activeringen en een maximale duur van totale activering gegeven. In hoofdstuk 4.3.1. worden voor het product SGR dergelijke parameters niet gegeven. De CREG meent evenwel dat het voor aanbieders van SGR eveneens nuttig kan zijn om een idee te krijgen van een maximaal aantal activeringen en een maximale duur van totale activering.

****

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het Directiecomité